

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Pedro Buruaga Murua Rubio

*Atxondo,
Bizkaia
(1911-2011)*

Aurkibidea

Biografia

Arrazolako Goiko-Etxebarri baserrian jaio zen, 1911ko ekainaren 29an; eta Axpen hil zen, 2011ko martxoaren 15ean, 99 urteko zela. Artzaintza izan zuen ogibide. IRALeko ikasle-irakasleek 1985eko azaroan egin zioten grabazioa. Nabarmentzekoak dira Buruagak berbaldian erakusten duen nortasun sendoa, buru argitasuna eta bizitzaren aurreko jarrera baikor eta duina, baita haren hizkuntzaren zehaztasuna, komunikagarritasuna, sinesgarritasuna eta irudi bidezko adierazkortasuna ere.

Grabazio honetako pasarte bat —Buruagak zeruaz eta infernuaz esandakoa— behin baino gehiagotan erabili izan du Bernardo Atxaga idazleak, bere hitzaldietan, fedearen aurreko ikuspegi jakin baten adibide gisa.

Zintak

ATX-006

- **Proiektua:** IRALeren Bizkaiera Bilduma
- **Elkarrizketatzailea(k):** Aurre Azurmendi, Jon - Balbuena, Begoña - Del Pozo, Cesar - Madariaga, Mila - Vizan, Maria Jesus
- **Data:** 1985-11-24
- **Iraupena:** 57 min
- **Euskarria:** VHS Standard
- **Kodifikatzailea:** Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. Abarketak elizarako, gainerakoan oinutsik

- **Erref:** ATX-006/001
- **Iraupena:** 0:00:52. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:00:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu

Laburpena:

Abarketak elizara sartzeko janzten zituen, eta atzera oinutsik itzultzen zen etxera.

2. Gaztainak jatordu guztietan

- **Erref:** ATX-006/003
- **Iraupena:** 0:01:46. **Hasi:** 00:03:46. **Bukatu:** 00:05:32
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Gazta asko jaten zuten, etxean egindakoak. Gaztaina arloak izaten ziren, etxe bakoitzarentzat. Gaztainak eguerdian egosten zituzten, bazkaltzeko. Gauean gaztainak erre egiten zituzten afaltzeko.

3. Gaztainak urte osoan

- **Erref:** ATX-006/004
- **Iraupena:** 0:03:13. **Hasi:** 00:05:32. **Bukatu:** 00:08:45
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Sagarrak, pikuak eta gaztainak hilabete askoan izaten zituzten. Gaztaina oskolaren barruan gordetzen zen, urte osorako. Bakailoa ere sarri jaten zuten. Goserik ez zuten izaten. Gabonetan kontserbaren bat erosten zuten.

4. Ardiak eta astoa etxean

- **Erref:** ATX-006/006
- **Iraupena:** 0:02:12. **Hasi:** 00:09:30. **Bukatu:** 00:11:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Ardiak Anboton izaten zituzten udan eta etxe inguruetan neguan. Etxe bakoitzean astoa izaten zen, larunbatetan emakumeak azokara joateko. Artoa, garia, baba... ereiten zituzten. Konforme bizi ziren.

5. Anbotora ardiekin egunero udan

- **Erref:** ATX-006/008
- **Iraupena:** 0:01:44. **Hasi:** 00:12:12. **Bukatu:** 00:13:56
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserría » Baserriko lanak » Artzaintza

Laburpena:

la berrehun ardi izaten zituzten etxean. Udan Anbotora joaten zirenean, gauez etxera itzultzen ziren. Lehenago etxolak izaten ziren baina bertan behera geratuz joan ziren. Nekagarria izaten zen. Artzaintzaz gain, etxean lan asko egin behar izaten zuten.

6. Gazta egin eta lehortu

- **Erref:** ATX-006/009
- **Iraupena:** 0:02:05. **Hasi:** 00:13:56. **Bukatu:** 00:16:01
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Artzaintza

Laburpena:

Gazta etxean egiten zuten, eskuan, prentsarik gabe. Ganbaran, etxean lehortzen zituzten, oholen gainean. Sua sukalde erdian egiten zuten, tximiniarik gabe.

7. Umeek gurasoei izan beharreko errespetua

- **Erref:** ATX-006/011
- **Iraupena:** 0:02:17. **Hasi:** 00:18:05. **Bukatu:** 00:20:22
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Erromeriara fraka luzeekin joaten ziren. Hamabi urte artean, ahopeka berba egiten zuten. Helduak ziren berba egiten zutenak. Umeak errespetuan hazi eta hezi behar zirela agintzen zuten apaizek. Ume asko hiltzen zen lehen.

8. Neska-mutilek ezin elkar musukatu

- **Erref:** ATX-006/013
- **Iraupena:** 0:02:33. **Hasi:** 00:21:07. **Bukatu:** 00:23:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Erromeriara joaten ziren. Aramaitakoak (abe mariatakoak) jo aurretik, etxera itzultzen ziren. Zelan dantzan egiten zuten kontaktzen du. Mutilak bizarra eginda eta ilea atzeratuta joaten ziren, baina ezin izaten zuten neska-mutilek elkar musukatu.

9. Trabakuako gazteak laztanka

- **Erref:** ATX-006/016
- **Iraupena:** 0:01:25. **Hasi:** 00:27:14. **Bukatu:** 00:28:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:

Soltean eta elkarri helduta ere egiten zuten dantzan. Trabakuara saloia ikustera joan zirenekoa kontatzen du. Dantzariak laztanka aritzen ziren han.

10. Sorginak benetan nortzuk ziren

- **Erref:** ATX-006/019
- **Iraupena:** 0:02:08. **Hasi:** 00:33:19. **Bukatu:** 00:35:27
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Sorginen jatorria zein den azaltzen du: Jesukristorengan sinesten ez zutenak ziren, kobetara bizitzera behartuak. Sorginek lapurretan egin behar izaten zuten eta kristauek, sorginak uxatzeko, sua pizten zuten.

11. Infernua eta zerua badirenik ezin jakin

- **Erref:** ATX-006/021
- **Iraupena:** 0:04:50. **Hasi:** 00:35:59. **Bukatu:** 00:40:49
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Esaerak
- Ohiturak eta bizimodua » Erljioa » Elizaren indarra

Laburpena:

Infernurik eta zerurik badagoen galdetzen du. Esaldi indartsua botatzen du: "infernurako beldurrik ez daukat, baina zerurako pozik bez". Axpeko abade batekin izandako eztabaida kontatzen du, zerurik eta infernurik baden edo ez.

12. Bertso pare bat

- **Erref:** ATX-006/022
- **Iraupena:** 0:02:41. **Hasi:** 00:40:49. **Bukatu:** 00:43:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Katak » Bertsoak

Laburpena:

Pedrok koplak kantatzeko eskatu die. Elkarriketatzailleak botatako bertsoari erantzuten dio Pedrok.

13. Bizkaiko txerriarena

- **Erref:** ATX-006/024
- **Iraupena:** 0:03:53. **Hasi:** 00:44:40. **Bukatu:** 00:48:33

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak

Laburpena:

Senar-emazte batzuei Bizkaian gertatukoa kontatzen duen bertso-sorta abesten du.

14. Apaizaren eta neskamearen istorioa

- **Erref:** ATX-006/025
- **Iraupena:** 0:01:57. **Hasi:** 00:48:33. **Bukatu:** 00:50:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Lehen neska asko neskame joaten ziren. Neska bati gertatutakoa kontatzen du, apaizek egiten zituzten gehiegikeriak azalduz.

15. Sufritzeko eta gozatzeko etorriak

- **Erref:** ATX-006/027
- **Iraupena:** 0:01:15. **Hasi:** 00:53:02. **Bukatu:** 00:54:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia

Laburpena:

Mundua sufritzeko eta gozatzeko dela dio.

16. Gozamina gerorako ez da laga behar

- **Erref:** ATX-006/029
- **Iraupena:** 0:02:31. **Hasi:** 00:54:29. **Bukatu:** 00:57:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Iritziak » Bizitzarekiko ikuspegia

Laburpena:

Neska-mutilen arteko harremanak. Nagusitutakoan ezin dela berriz gazte izan eta gozamina ez dela gerorako laga behar dio. Ezkontzeko etxea eraiki behar izan zuen.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-04-10

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com